

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 2-bosqich Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabalariga 3-semestr uchun « Inklyuziv ta'lim. Gospital pedagogika » fanidan yakuniy nazorat savollari

Imtihon shakli: yozma

№	Mavzu	1-QISM “OSON SAVOLLAR”	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR”	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR”	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2”	5-qism “QIYIN SAVOLLAR”
1.	Inklyuziv ta'lim maqsadi, vazifalari, mazmun va mohiyati	Inklyuziv ta'limning maqsad va vazifalari haqida yozing.	Bolalar huquqlarini himoya qiluvchi xalqaro tashkilotlar haqida yozing	Inklyuziv ta'limning to'liq tarifini keltiring	Bola huquqlari to'g'risadi Konvensiya haqida batafsil ma'lumot bering	Integratsiya turlarini sanab bering va har birini alohida izohlang
2.		«Inklyuziv» va «integratsiyalashgan» ta'limning mazmunini farqlab bering	Inklyuziv ta'lim davr talabi ekanligini izohlang	Bola huquqlari to'g'risadi Konvensiyaning 2-6-28-29 moddalarida qanday masala ko'tarilgan izohlang	Inklyuziv ta'lim tufayli maxsus ehtiyojli bolalar qanday imkoniyatlarga ega bo'lishadi sanab bering	«Inklyuziv ta'lim» o'z maqsadidan kelib chiqqan holda qanday vazifalarni hal etadi ? sanab bering
3.	Sharq mutafakkirlarining bola tarbiyasi, muammolari haqidagi qarashlari	Sharq mutafakkirlarining bola tarbiyasiga qo'shgan hissalar	Komil inson qiyofasini A. Navoiy qanday tasvirlagan	Zardushtiylikning muqaddas kitobi – «Avesto»da oila masalasida qanday ma'lumotlar mavjud	Abu Iso Muhammad at-Termiziy dan hadis keltiring va izohlab bering	«Minerologiya», «Geodeziya», «Hindiston», «O'tgan avlodlar obidalari» nomli asarlarda

		haqida mulohaza yuriting.				asosan qaysi masalalar yoritilgan.
4.		“Naqshbandiya” ta’limotining tarbiyaga yo’nalganligi to’g’risida gapiring.	Yusuf Xos Hojibning “Qutadg’u bilig”- “Saodatga eltuvchi bilim” asarining mohiyati haqida so’zlab bering.	«Hadis ilmida amir al-mo’miniyn» degan sharaflilik nomga sazovor bo’lgan buyuk alloma haqida yozing	Xorazmiy, Ibn Sino, Farg’oniylar haqida ma’lumot bering va ularni umumlashtiruvchi jihatlarini sanab o’ting	“Yosh avlodning ta’lim va tarbiyasi to’g’risida g’amxo’rlik qilish faqat hukumatimizning yoki maktablarning emas, balki har bir ota-onaning ham muqaddas burchi hisoblanadi” – deya takidlagan sharq allomasining faoliyati haqida yozing
5.	Ta’lim muassasalarida sog’lom va maxsus tarbiyaga muhtoj yoshlar o’zaro muloqotining ijtimoiy xususiyatlari	Inklyuziv ta’lim tashkil etilgan o’quv muassasalarda sog’lom va maxsus tarbiyaga muhtoj bolalar muloqotining perseptiv tomoni haqida gapiring	Identifikasiya va refleksiya atamalariga izoh bering	Ijtimoiy persepsiya shakllaridan Steriotiplashtirish haqida ma’lumot bering	Ijtimoiy persepsiya shakllaridan Kauzal atrabatsiya haqida ma’lumot bering	Ijtimoiy persepsiya: A.V.Petrovskiy-fikriga ko’ra ?, S.A.Rubinshteyn-fikriga ko’ra ?
6.		Ta’lim muassasalarida inklyuziv ta’limning pedagogik-psixologik tahlili nimalardan iborat	Ijtimoiy persepsiya atamasini izohlang	Ijtimoiy persepsiya shakllaridan “Identifikasiya” haqida ma’lumot bering	An’anaviy yondashuv -Inklyuziv yondashuvning o’zaro farqli jihatlarini yozing	Ijtimoiy persepsiya shakllaridan Empatiya, Refleksiya haqida ma’lumot bering
7.	Inklyuziv ta’limning xalqaro huquqiy asoslari va asosiy tamoyillari	Dunyo hamjamiyatida inklyuziv ta’lim haqida gapiring	Inklyuziv ta’limning xalqaro huquqiy asoslari haqida qanday tashkilotlar faoliyat yuritmoqda	Inklyuziv ta’limni o’qitish ko’rsatmalari nimalarni qamrab oladi	Ta’limning shakllanishida maqtoovning roli qay darajada deb o’ylaysiz.	Markazlashtirilmagan bo’lishi tamoyili va Inklyuziv ta’limda moslashuvchanlik tamoyillarini izohlang

8.		«Salamanka bayonoti va ish faoliyati Rejasi»ning asosiy yetakchi tamoyili nimalarni o'z ichiga qamrab oladi.	Inklyuziv ta'lim tizimi asosiy tamoyillari haqida gapiring	Inklyuziv ta'lim joriy qilingan maktablarda (muassasalarda) ta'lim jarayonini tashkil etish tamoyillari haqida fikr yuriting	Inklyuziv ta'limga kompleks yondashish tamoyili	«Ta'lim hamma uchun» Xalqaro Deklaratsiya (Tailand,1990) haqida batafsil ma'lumot bering
9.	Maxsus ta'limga muhtoj bolalarga integrasiyalashgan ta'lim sharoitlarida yordam ko'rsatish tarixi	Integratsion siyosatning asosiy xususiyatlari haqida gapiring	Rivojlangan mamlakatlarda inklyuziv ta'limning rivojlanganlik darajasi haqida gapiring.	Fransiyada integratsion-ijtimoiy siyosat	Gretsiya va Ispaniyada integratsion-ijtimoiy siyosat	Buyuk Britaniyada integratsion-ijtimoiy siyosat
10.		Inklyuziv ta'lim borasidagi xalqaro hamjamiyatda dastlabki ijtimoiy munosabatlarning yuzaga kelishi.	Markaziy Yevropa mamlakatlarida inklyuziv ta'limni qiyoslang.	Integratsion siyosatning asosiy xususiyatlari	Italiya, Norvegiya, Shvesiyada integratsion-ijtimoiy siyosat	Belgiyada integratsion-ijtimoiy siyosat
11.	Inklyuziv ta'lim maqsad va vazifalarini amalga oshirishda resurs o'qituvchining o'rni va roli. Oilada inklyuziv ta'lim-tarbiya	Resurs o'qituvchining vazifalarini izohlang.	Inklyuziv ta'limni qo'llab-quvvatlashda qanday masalalarni hal etish lozim.	Oila – sharqona ta'lim-tarbiya o'chog'i ekanligini asoslang	Oila bilan olib boriladigan ijtimoiy-pedagogik faoliyat haqida mulohaza yuriting	Alohida yordamga muhtoj bolalarni ayrimlarini umumta'lim muassasalarida o'qitish uchun davlat tomonidan qanday shart-sharoitlarni yaratish lozim
12.		Umumta'lim maktablarida inklyuziv ta'lim	Resurs atamasiga qisqacha ta'rif bering	Oilada ruhiy holat va tarbiya	Inklyuziv ta'limni qo'llab-quvvatlashda	Maktablararo qatnab yuruvchi resurs o'qituvchining muhim

		mazmun-mohiyatini ochib bering		tushunchalarining mazmunini izohlang.	qanday masalalarni hal etish lozim	vazifalariga nimalar kiradi
13.	Maktabgacha ta'lim muassasalarida inklyuziv ta'limning pedagogik-psixologik xususiyatlari. Maktabgacha yoshdagi bolalarni rivojlantirish omillari	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida inklyuziv ta'lim haqida gapiring.	Inklyuziv ta'limni psixologik qo'llab-quvvatlashni asoslang.	Maktabgacha yoshdagi bolalar rivojlanishining asosiy omillarini tavsiflang.	Jismoniy va shaxsiy-psixologik rivojlanish ko'rsatkichlari haqida gapiring.	«Maktabgacha yoshdagi bolalar ta'limi va tarbiyasi» dasturi
14.		Inklyuziv ta'lim qanday funksiyalarni bajaradi	Maktabgacha ta'limda inklyuziv ta'limning mazmun va mohiyatini tushuntiring.	Bolalarda ijodkorlikni rivojlantirish orqali maktabga tayyorlashning mohiyati nimada .	Shaxsiy-psixologik rivojlanish ko'rsatkichlari	Tyutor (yordamchi pedagog xodim) haqida ma'lumot bering
15.	Professional ta'lim muassasalari va oliy o'quv yurtlarida inklyuziv ta'lim	Inklyuziv ta'limda o'quvchilarni kasbga yo'naltirish masalasi bo'yicha qanday ishlar olib borilmoqda.	Inklyuziv ta'lim rivojlanishining muammo va yechimlari haqida mulohaza yuriting	Ta'lim muassasalaridagi Psixodiagnostik ishlar	O'spirinlik davrida o'quvchilar uchun eng muhim xususiyatlar	Universitetlarda maxsus tarbiyaga muhtojligi bo'lgan shaxslarni o'qitish uchun qulay muhitning yo'qligi, nimalarda namoyon bo'lmoqda
16.		Oliy ta'lim muassasalarida inklyuziv ta'limni rivojlantirishning mazmun-mohiyatini izohlang	Kasbga yo'naltirishning asosiy maqsadi	Ta'lim muassasalaridagi Psixoprofilaktik ishlar	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Maxsus tarbiyaga muhtojligi bo'lgan shaxslarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash tizimini tubdan takomillashtirish	O'zbekiston oliy ta'lim muassasalarida ta'limning inklyuziv shaklini rivojlantirish va samarali tatbiq etish maqsadida, qanday vazifalarni hal

					chora-tadbirlari to'g'risida'gi farmonini izohlang	etish maqsadga muvofiq bo'ladi:
17.	Inklyuziv ta'limni amaliyotga joriy qilish uchun zarur bo'lgan tashkiliy va uslubiy ishlar	Imkoniyati cheklangan bolalarni sog'lom tengdoshlari bilan tengligini tushuntirish yo'llarini asoslang	Inklyuziv ta'limni amaliyotga joriy qilishning mohiyati nimada	Inklyuziv ta'limda metodik yordam turli xil shakllarda bo'lib, ular quyidagilarni o'z ichiga oladi: ?... sanang	Ta'lim muassasasida kompleks tibbiy-pedagogik yordam	Imkoniyati cheklangan bolalarni sog'lom tengdoshlari bilan tengligini tushuntirish yo'llari
18.		Inklyuziv ta'limni tashkil etish shakllari va ta'lim uchun zarur shart-sharoitlar haqida gapiring	Birodarlashgan maktablarda ta'lim tizimi qay darajada rivojlanganini izohlang	Inklyuziv ta'limni joriy qilish uchun zaruriy chora tadbirlar	Birodarlashgan maktablarda imkoniyati cheklangan bolalarni o'qitishning o'ziga xosligi	Birodarlashgan maktablar
19.	Inklyuziv ta'limda kadrlar masalasi. inklyuziv ta'lim oldida turgan muammolar va ularning yechimlari	Inklyuziv ta'limda resurs pedagog va uning vazifalari nimalardan iborat	Inklyuziv maktablarda inklyuziv o'qituvchilarning muammolari haqida gapiring.	Integratsiyalashgan ta'limning asosiy xususiyatlarini asoslang.	Inklyuziv ta'lim samaradorligini oshirishning ba'zi bir xususiyatlari	Inklyuziv ta'limda resurs pedagog va uning vazifalari
20.		Ijtimoiy pedagog - ijtimoiy xodim vazifalarini izohlang	Inklyuziv ta'limning muammolari haqida gapiring	Inklyuziv ijtimoiy siyosat sohasidagi ayrim muammolarni tavsiflang.	Sinf va guruhlarda inklyuziv ta'lim tushunchasini rivojlantirish	Resurs o'qituvchi o'z vazifa va maqsadlaridan kelib chiqqan holda ish rejasini tuzish
21.	Korreksion pedagogika va logopediya kursining	Korreksion pedagogika fanining maqsadi	Anomaliyalarning kelib chiqish sabablari	Korreksion pedagogika fani sohaiari	O'zbekistonda anomal bolalarga yordamni tashkil etish.	Logopediya fanining zamonaviy vazifalariga nimalar kiradi

22.	maqqsadi va vazifalari	Logopediya fani haqida tushuncha.	Korreksion pedagogika fanining vazifalari.	Axloqiy tarbiyaa mazmuni.	Aqlan zaif bolalar bilan tarbiyaaviy ishlar olib bolish	Zaif eshituvchi bolalar maktabi didaktikasi
23.	Alohida yordamga muhtoj bolalar	Nutq kamchiliklari haqida tushuncha	Anomal bolalar kategoriyasi.	Aqlan zaif bolalarga beriladigan axloqiy tarbiyaaning mazmuni	Bolalaming psixik bilish jarayonlarini rivojlantirish.	Maxsus korreksion ta'lim muassasalarida olib boriladigan korreksion ishlar vositalari turlichadir. Ularga izoh bering
24.		Duduqlanishning oldini olish.	O'yin bolalar faoliyatining asosiy turi.	Insonning kamol topishida tarbiyaaning roli	Maktabgacha tarbiyaa yoshidagi bolalami axloqiy jihatdan tarbiyaalash maqsad va vazifalari.	Mujassam nuqsonli bolalar kategoriyasi boshqa anomal bolalardan nimasi bilan farq qiladi
25.	Eshitishida va ko'rishda muammosi bo'lgan bolalar	Tiflopedagogika fanining mavzu bahsi va vazifalari.	Eshitish kamchilikining oldini olish.	Eshitishda nuqsoni bor bolalar bilan korreksion ishlar olib borish	Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalarda bilim, o'yin, mehnat faoliyati usullarini shakllantirish.	Ko'rishda nuqsoni bo'lgan o'quvchilami tarbiyaalashning psixologik, pedagogic talablar.
26.		KO'rish kamchiligi bar bolalar bilan korreksion ishlar olib borish.		Eshitish qobiliyati buzilgan bolalaming maktabgacha tarbiyaasi tarixi	Ko'r va zaif ko,,ruvchi bolalarda birlamchi va ikkilamchi nuqsonlar.	Anomal bolalarning maxsus bilim olish muassasalari.
27.	Ruhiiy rivojlanishi sustlashgan bolalar. harakat-tayanch a'zolari jarohatlangan bolalar	Harakat-tayanch a'zolari jarohatlangan bolalar bilan olib boriladigan ta'lim-tarbiya ishlarining o'ziga xosligi nimada	Oligofrenopedagogika fanining predmeti va vaziflari.	Aqli zaif bola shaxsi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.	Aqli zaif bola shaxsi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar.	I.P.Pavlov bo'yicha "signallarning signallari" haqida gapiring
28.		Ruxan sust rivojlangan bolalar bilan korreksion ishlar olib borish.	Aqli zaif bolalami mehnatga o'rgatish.	Oligofrenopedagogika fani metodlari.	Oligofrenopedagogika fanining tuzilishi va uning boshqa fanlar bilan bogdiqligi.	Oligofreniyaning darajalari. Sabablar oldini olish davolash

29.	Nutqning rivojlanishi. nutq kamchiliklari va ularni bartaraf etish yo'llari haqida tushuncha	Talaffuzga o'rgatishning asosiy bosqichlari	Muloqotning bolaning ruhiy rivojlanishidagi roli	Nutq nuqsonlari og'ir-yengilligiga qarab guruhlar bo'linadi ushbu guruhlar haqida yozing	Bolalarda nutqini rivojlantirishning tashkiliy pedagogik va metodik ishlari	L.S.Vigotskiyning nutq va tafakkur haqidagi ma'lumotiga asoslanib turib, nutqni uch tarkibiy qismga bo'lish mumkin ular haqida ma'lumot bering
30.		Nutq kamchiliklarining kelib chikish sabablari.	Tevarak atrof bilan tanishtirish va nutq o'stirish	Nutq o'stirish nazariyasi va metodikasi fani haqida yozing	Nutqning tovush madaniyatini tarbiyaalash	Nutqning Fonetiko-fonematik qismdagi kamchiliklari